

PATVIRTINTA
Kauno technologijų mokymo centro
direktoriaus 2023 m. spalio 12 d.
įsakymu Nr. 01-189

**KAUNO TECHNOLOGIJŲ MOKYMO CENTRO
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYSMO NETINKAMAI BESIELGANTIEMS MOKINIAMS
DARBO ORGANIZAVIMO TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgantiems mokiniam tvarka yra sudaryta vadovaujantis patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Rekomendacijos dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgantiems mokiniam“.

2. Tvarkos tikslas yra užtikrinti Kauno technologijų mokymo centro (toliau – Kautech) bendruomenės narių fizinė ir psichologinė saugumą veiksmingai reaguojant į kraštininius mokinijų netinkamo elgesio atvejus.

3. Tvarka yra siekama padėti Kautech darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštininius mokinijų netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti Kautech bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinė ir psichologinė saugumą.

4. Tvarka nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgantiems mokiniam, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Kautech sąlygas.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Kautech draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas Kautech darbo tvarkos taisyklėse ir pareiginėse instrukcijose.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniams saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – Kautech darbuotojo veiksmai, kuriais siekama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrūsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Kautech darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniams saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietas pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinii, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Kautech patalpoje arba teikiant mokinui reikiamą švietimo pagalbą.

6. Kitos Tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme (Žin., 1996, Nr. 33-807) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones turi būti vadovaujamas Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 60-1501), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 157-7969), Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias

medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 (Žin., 2002, Nr. 35-1305; 2007, Nr. 107-4379), Kautech vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (Žin., 2011, Nr. 45-2121), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 (Žin., 2004, 100-3729; 2011, Nr. 99-4675), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220), Pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-1396 (Žin., 2011, Nr. 97-4600), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-1462 „Dėl teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos“ (Žin., 2004, Nr. 145-5281) ir kitais teisės aktais, taip pat prioritetenės vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II SKYRIUS **POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŪ TAIKYMO SĄLYGOS**

7. Kautech darbuotojas, esant Tvarkoje nustatytomis sąlygomis ir siekdamas užtikrinti Kautech bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

- 7.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;
- 7.2. iškvesti Kautech vadovą ar jo įgaliotą atstovą;
- 7.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;
- 7.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

8. Taikant Tvarkoje numatytyas poveikio priemones privalu atsižvelgti į jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias aplinkybes.

9. Tvarkoje numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Kautech yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiu, vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tévais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai mokinio elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus Kautech tvarkos taisyklių, mokinio elgesio normų ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę turi būti nedelsiant informuojamas Kautech vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tévai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

11. Mokiniui pritaikytą poveikio priemonę ir Kautech darbuotojo veiksmus mokinio atžvilgiu privalu fiksuoti raštu poveikio priemonių taikymo registravimo žurnale (Priedas Nr. 4).

12. Kautech darbuotojas, įtarės, kad mokinys Kautech ar jo teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigės nuo šių medžiagų, turi vadovautis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas nustatymo organizavimo aprašu (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lit/TAD/TAIS.163584/asr>) ir laikytis tame nurodytų veiksmų sekos.

III SKYRIUS **UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS**

13. Ugdymosi vietas pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinį ugdymosi procesą pamokos metu.

14. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas kito Kautech vadovo įgalioto asmens arba mokiniui teikiama reikiama švietimo pagalba.

15. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip ši sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratesiama Kautech vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, atsižvelgus į Kautech vadovo paskirto darbuotojo (prižiūrėjusio mokinį pakeitus jo ugdymosi vietą) arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS KAUTECH VADODO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

16. Kautech darbuotojas gali išsikvesti Kautech vadovą ar jo įgaliotą asmenį, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

17. Kautech vadovas ar jo įgaliotas asmuo tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

V SKYRIUS MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

18. Jeigu Kautech darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, Kautech darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja Kautech vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

19. Kautech darbuotojas ir (ar) Kautech vadovas arba jo įgaliotas asmuo turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

20. Jeigu mokinys sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti mažiausiai du Kautech darbuotojai, vienas iš jų – Kautech vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

21. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į Kautech. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama teritorinė policijos įstaiga.

22. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškvesti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas Kautech vadovo įgalioto asmens.

VI SKYRIUS PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

23. Kautech darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

23.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

23.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, Kautech darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

23.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

23.4. nutraukti mokinį tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Kautech darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

23.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

23.6. atskirti mokinj, griaunantį bendrą klasės tvarką ar Kautech renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiu, klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje Kautech patalpoje, prižiūrimas Kautech vadovo įgalioto asmens arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Kautech renginio metu pašalintas mokinys turi būti prižiūrimas Kautech vadovo įgalioto asmens, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiu, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinj pasiima jo tévai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų. Kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali, informavus tévus ir esant būtinybei kreiptis į teritorinę policijos įstaigą.

24. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali variuoti nuo stovėjimo tarp mokinii gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinj, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiu, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiu, kai siekiama nutraukti mokinii muštynes, jeigu néra kitų galimybų jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojantį elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

25. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

25.1. mokinj(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą,

25.2. mokinj vedant už rankos;

25.3. guodžiant mokinj;

25.4. pasveikinant mokinj;

25.5. padedant neįgaliam mokinui;

25.6. rodant mokinui, kaip atlikti fizinius pratimus;

25.7. rodant mokinui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas teorinio ir praktinio ugdymosi procese naudojamas priemones;

25.8. teikiant pirmają pagalbą.

26. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

26.1. naudojami kaip bausmę;

26.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

26.3. naudojami siekiant sukelti mokinui skausmą;

26.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

27. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės mokinio gyvybei ir sveikatai.

28. Kautech darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

29. Kautech darbuotojai turi būti specialiai mokomi taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksmų naudojimą.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Kautech, taikydamas Tvarkoje numatytais poveikio priemones, nurodo:

30.1. Grupių vadovams supažindinti mokinius jiems pasirašant protokole, ir jų tévus (globėjus, rūpintojus) arba bent vieną iš jų su poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarka.

30.2. supažindinti Kautech darbuotojus su poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams Tvarka Kautech.

31. Kautech vadovas skiria:

31.1. Grupių vadovus prižiūrėti mokinius 14, 22, 23.6 punktuose numatytais atvejais;

31.2. Igaliotą asmenį – kiekvieno mokymo skyriaus vedėją.

32. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokinui taikymo privalu nuodugniai ir operatyviai išnagrinėti teisės aktų ir Kautech veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

33. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Kautech informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

SUDERINTA

Kauno technologijų mokymo centro
Centro tarybos 2023-10-13 posėdžio
protokolu Nr. 21-10

Poveikio priemonių taikymo
netinkamai besielgiantiems mokiniams
darbo organizavimo tvarkos
1 priedas

KAUNO TECHNOLOGIJŲ MOKYMO CENTRO
MOKINIUI PRITAIKYTOS POVEIKIO PRIEMONĖS TYRIMAS

Data:

Mokinio vardas ir pavardė: Grupė.....

Kauno technologijų mokymo centro (toliau – Kautech) darbuotojas(-ai):
.....

Mokinio paaiškinimas	Kauno TPMC darbuotojo paaiškinimas	Pritaikytos/skirtos poveikio priemonės	Švietimo pagalba (esant reikalui)

Skyriaus vedėjas
(parašas)
(vardas ir pavardė)

Poveikio priemonių taikymo
netinkamai besielgiantiems mokiniams
darbo organizavimo tvarkos
2 priedas

KAUNO TECHNOLOGIJŲ MOKYMO CENTRO
MOKINIO SUTIKIMAS DĖL JO ASMENINIŲ DAIKTŲ PATIKRINIMO

Data:

Mokinio vardas ir pavardė: Grupė

Patikrinime dalyvaujantys darbuotojai:
.....
.....

Sutinku/nesutinku, kad kilus įtarimui dėl neleistinų daiktų turėjimo, Kauno technologijų mokymo centro (toliau - Kautech) darbuotojai patikrintų mano asmeninius daiktus man pačiam dalyvaujant, o pasitvirtinęs faktas būtų Kautech darbuotojų užfiksuotas fotonuotraukoje ar kitu būdu.

.....
(parašas)

.....
(mokinio vardas, pavardė)

Poveikio priemonių taikymo
netinkamai besielgiantiems mokiniams
darbo organizavimo tvarkos
3 priedas

KAUNO TECHNOLOGIJŲ MOKYMO CENTRO

MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMO AKTAS

Data: _____

Mokinio vardas ir pavardė: _____ Grupė _____

Patikrinime dalyvaujantys darbuotojai: _____

(parašas)

(profesinio skyriaus vedėjo/igalioto asmens vardas, pavardė)

(parašas)

(mokinio vardas, pavardė)

(parašas)

(mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė)

Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams darbo organizavimo tvarkos 4 piedas

**KAUNO TECHNOLOGIJŲ MOKYMO CENTRO
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGANTIEMS MOKINIAMS
REGISTRACIJOS ŽURNALAS**

..... skyrius

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojujo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniams ar fiziniams saugumui arba turui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, ižūlus, griaunantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinių ir fizinių saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – Kauno technologijų mokymo centro (toliau – Kautech) darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba griusta ugdomosi aplinką:

1. pakeista mokinio ugdomosi vieta;
2. iškvieistas Kautech direktorius ar jo įgaliotas atstovas;
3. organizuotas mokinio daiktų patikrinimas;
4. panaudoti pagrįsti fiziniai veiksmai.